

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Галузь знань	07 – Управління та адміністрування	Освітній рівень	Другий (магістерський)
Шифр і назва спеціальності	072 – Фінанси, банківська справа та страхування	Семестр	2
Назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування	Тип дисципліни	вибіркова
Факультет	Економіки та менеджменту	Кафедра	Фінанси, банківська справа та підприємництво

Обсяг:

За видами занять:

Кредитів ECTS	Годин	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
4	120	36	-	18	-	66	Залік

ВИКЛАДАЧ

Балашова Олена Віталіївна, dgmabalashova@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент кафедри «Фінанси, банківська справа та підприємництво».

Досвід роботи - 24 роки.

Автор понад 40 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Фінанси підприємств», «Податкова система», «Антикризове управління бізнесом», «Інвестиційний менеджмент», Бюджетна система», «Податковий консалтинг в бізнесі» та ін.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними знаннями, уміннями та практичними навичками у галузі податкового менеджменту; роллю податкової складової в бюджетних надходженнях; засвоєння основних принципів обґрунтування різних видів управлінських рішень, методичних підходів до аналізу податкового ризику та управління ним; оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу, ідентифікації та оцінювання ризику з використанням комп'ютерної техніки та програмно-математичних комплексів у сфері оподаткування; з'ясування функцій контролюючих органів з адміністрування податкових зобов'язань платників податків.
Мета та цілі	Метою викладання дисципліни «Податковий менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок стосовно розробки, обґрунтування та реалізації управлінських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику у сфері оподаткування, а також податкового регулювання і планування на макро- та мікроекономічних рівнях.

Формат	Лекції (очний, заочний формат), практичні заняття (очний, заочний формат), консультації (очний, заочний формат), підсумковий контроль – залік (очний, заочний формат).
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Податкова система», «Страховання», «Фінансовий аналіз», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» та ін.)..
Пореквізити	Знання з основ податкового менеджменту можуть бути використані під час написання магістерської роботи.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 1.** Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК 2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ПРН 2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПРН 3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПРН 4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПРН 8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
ПРН 9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ПРН 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПРН 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
ПРН 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Вимоги викладача, політика курсу	Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять згідно розкладу, не спізнюватись, а також самостійну роботу. Здобувач зобов'язаний працювати з навчальною та додатковою літературою, з інформацією на електронних носіях і в Інтернет-ресурсах. За умов пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття за наявності допуску викладача. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не припустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
---	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема Т1. Теоретичні, правові та організаційні засади податкового менеджменту	Практичне заняття 1	Суть, завдання та складові податкового менеджменту. Принципи податкового менеджменту. Організаційні та правові засади функціонування податкового менеджменту. Функції планування, організації, контролю і регулювання податкової системи. Суть, завдання та складові державного податкового менеджменту. Функції державного податкового менеджменту. Елементи державного та корпоративного податкового менеджменту. Поняття і суть корпоративного податкового менеджменту. Податкова політика підприємства. Форми реалізації податкової політики підприємства. Взаємозв'язок функцій корпоративного податкового менеджменту з формами реалізації податкової політики підприємства.	Особливості податкового менеджменту в Україні. Податковий менеджмент в системі податкових відносин і податкових категорій управління податковим процесом на макрорівні. Податковий менеджмент як процес ухвалення рішень. взаємозв'язок елементів податкового менеджменту як системи управління. Поняття, склад, об'єкти і суб'єкти податкового адміністрування. Узгодження податкових зобов'язань. Організація управління податковим процесом в Україні у порівнянні з іншими європейськими країнами.
Лекція 2			Елементи державного податкового процесу. Податкове право. Державне податкове планування і прогнозування: поняття, сутність, принципи та методи. Бюджет України. Методи бюджетного планування. Критерії оптимальності в податковому плануванні. Державне податкове регулювання. Податкове регулювання і економічна політика держави. Права та обов'язки платників податків. Податковий аудит. Процедура податкового адміністрування. Спеціальні режими оподаткування, що вводяться за територіальною ознакою.	Завдання та методи державного податкового менеджменту. Загальна частина податкового права. Спеціальна частина податкового права. Міжнародне податкове право. Яке основне завдання податкового планування на державному рівні? Які економіко-математичні методи можуть бути використані в державному податковому плануванні і які завдання можуть бути вирішені з їх допомогою?
Лекція 3	Тема Т2. Облік платників податків		Облік платників податків як одна з основних функцій органів державної податкової служби, яка створює передумови для здійснення контролю за правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю перерахування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів і державних цільових фондів. Поняття, сутність та порядок обліку платників податків у податкових органах. Облік у податкових органах для юридичних і фізичних осіб з числа резидентів та нерезидентів України. Процедури, які здійснюють податкові органи з обліку платників. Облік платників податків – юридичних осіб та філій. Порядок визначення та обліку великих платників податків. Облік окремо по відповідних категоріях юридичних осіб в податкових органах: реєстр платників ПДВ, реєстр постійних представництв нерезидентів, реєстр неприбуткових організацій, реєстр великих платників податків, реєстр договорів про спільну діяльність. Облікова справа платника податків (реєстраційна частина). Звітна частина облікової справи кожного платника податків.	Консультації та зміни в організації: причини опору змінам. Консультації та зміни в організації: основні види змін в організаціях. Консультації та зміни в організації: управління змінами. Облік у податкових органах для юридичних і фізичних осіб з числа резидентів та нерезидентів України. Єдиний банк даних юридичних осіб. Облік філій за їх наявності у податковому органі. Реєстрація платників податків за допомогою АРМ «Облік платників» та АРМ «Реєстрація платників ПДВ». Порядок та документальне оформлення у разі здійснення державної перереєстрації чи реорганізації платника податків шляхом зміни назви, організаційно-правового статусу, форми власності тощо.
Лекція 4			Особливості обліку платників податків фізичних осіб. Закон України «Про Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів». Державний реєстр фізичних осіб (ДРФО): механізм створення та інформаційні фонди, які входять до його складу. Механізм формування інформації в податкових інспекціях у відділі державного реєстру фізичних осіб за допомогою АРМ «ДРФО». Облікова картка фізичної особи – платника податку. Джерела формування	Закон України «Про Державний реєстр фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів» від 22.12.94 р. № 321/94-ВР. Документальне оформлення під час реєстрації платника податків. Ідентифікаційний номер фізичній особі - платнику податків та інших обов'язкових платежів. Порядок обліку для осіб, які через свої релігійні або інші

самостійна робота

			інформаційного фонду. Таким чином, функції податкових органів, які зумовлює механізм ведення Державного реєстру фізичних осіб. Облік фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок обліку платників окремих видів податків. Особливості обліку платників податку на додану вартість, платників єдиного податку, фіксованого податку та інших. Зняття платників податків з податкового обліку. Забезпечення повноти обліку платників податків.	переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомляють про це відповідні державні органи. Порядок і документальне оформлення для зняття з обліку, у разі прийняття власником рішення про ліквідацію, якщо підприємство або підприємець –банкрут, якщо після проведеної перевірки платника податків встановлено факт заборгованості його перед бюджетами.
Лекція 5	Тема Т3. Облік податкових надходжень, організація сплати податків.	Практичне заняття 2	Забезпечення обліку податкових надходжень до бюджету. Оперативний облік платежів як засіб забезпечення контролю повноти та своєчасності розрахунків платників за податковими зобов'язаннями органами податкової служби. Форми та характеристика особових рахунків, які відкривають органи державної податкової служби кожному платнику податків на кожний поточний рік за кожним видом платежу згідно з кодами бюджетної класифікації за доходами, з метою обліку нарахованих і сплачених сум платежів до бюджету. Порядок нарахування в картках особових рахунків.	Інструкцією «Про порядок ведення органами державної податкової служби оперативного обліку податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів» зі змінами та доповненнями. Особові рахунки, які відкривають податкові органи кожному платнику за кожним видом платежу згідно з кодами бюджетної класифікації за доходами. Порядок рознесення даних з первинних документів про нарахування, зменшення, списання, відстрочення або розстрочення сплати сум податкових зобов'язань. Дії податкових органів, якщо має місце недоїмка або переплата, не сплачена пеня тощо.
Лекція 6			Єдиний банк даних юридичних осіб – платників податків, що дозволяє накопичувати і обробляти інформацію про платників податків, включати дані з інших реєстрів: реєстру платників ПДВ, реєстру неприбуткових організацій, реєстру договорів про спільну діяльність тощо. Документами, на підставі яких здійснюється нарахування платежів шляхом занесення інформації про податкові зобов'язання платника до бази даних. Порядок рознесення даних з первинних документів про нарахування, зменшення, списання, відстрочення або розстрочення сплати сум податкових зобов'язань. Автоматизація обліково-перевірної роботи податкових органів.	Форми звітності, порядок її складання з зазначенням звітного періоду встановлюються Державною податковою адміністрацією України. Сукупність програмно-технічних засобів та проблемно-орієнтованих комплексів, які використовуються з метою суттєвого підвищення ефективності процесу інформаційного забезпечення діяльності податкового інспектора. Відповідальність платників податків за порушення податкового та валютного законодавства. Узгодження сум податкових зобов'язань.
Лекція 7	Тема Т4. Управління податковим боргом	Практичне заняття 3	Поняття та суть податкового боргу. Податковий борг: нарахування процентів – коли, як і скільки? Податкова вимога. Порядок застосування податкової застави. Предмет податкової застави. Податковий керуючий, його права і функції. Податковий борг: як його розстрочити чи відстрочити? Поняття безнадійного податкового боргу та порядок його списання. Організація продажу заставного майна як винятковий засіб виконання платниками своїх обов'язків перед бюджетом. Цільові аукціони, їх організація та проведення.	Взаємозв'язок податкових органів і органів казначейства щодо звітності по надходженню платежів і зборів. Способи забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків і зборів. Поняття та порядок застосування штрафних санкцій. Порядок нарахування пені. Зупинення терміну нарахування пені. Розмір пені. Умови та порядок погашення, стягнення, розстрочки чи відстрочки податкового боргу: український та зарубіжний досвід

Лекція 8	Тема Т5. Податковий ризик-менеджмент	Практичне заняття 4	Сутність податкового ризик-менеджменту. Вплив ризик-менеджменту на виконання дохідної частини бюджету. Види та кількісна оцінка податкових ризиків. Основні податкові ризики та шляхи їх виявлення та оцінки. Управління податковими ризиками: зміст, принципи та етапи управління податковими ризиками. Шляхи і методи упередження та усунення податкових ризиків. Методи упередження податкових ризиків. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків.	Основні податкові ризики та шляхи їх упередження і усунення. Групи, на які виокремлюють податкові ризики: види, сутність кожної та шляхи їх упередження (подолання). Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Методи упередження податкових ризиків. Взаємодія державних органів та бізнесу щодо ліквідації податкових ризиків.
Лекція 9			Методи визначення та класифікація податкових ризиків. Індикатори ризиків. Превентивні антикризові заходи. Обмежуючі антикризові заходи. Компенсаційні антикризові заходи. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків. Податковий ризик держави. Ризик порушення податкового законодавства. Європейський досвід управління ризиками в оподаткуванні.	Мета визначення податкового ризику як підвищення ефективності управління податками в масштабі країни або її окремої території. Управління ризиками в умовах фінансової кризи. Оптимальна бізнес-модель, чотири інструмента управління ризиками. Стратегія ризик-менеджменту як мистецтво управління ризиками підприємства в умовах невизначених господарських ситуацій, засноване на прогнозуванні ризиків та впровадження методів їх зниження.
Лекція 10	Тема Т6 Планування та організація проведення перевірок	Практичне заняття 5	Поняття та принципи податкового контролю. Контролюючі податкові органи та їх функції. Законодавчі акти, що визначають перелік контролюючих органів щодо контролю за своєчасним і повним надходженням платежів до бюджетів. Форми проведення контролю щодо правильності, повноти та своєчасності обчислення податків та їх перерахування до бюджету на практиці контрольно-перевірної роботи. Податковий аудит. Суть, необхідність, задачі та функції податкового аудиту. Метод проведення аудиту як співставлення дійсного стану справ у клієнта із стандартами. Етапи проведення оцінки об'єкту аудиту. Результати проведених аудитів.	Умови та порядок допуску посадових осіб до проведення виїзних та фактичних перевірок. Матеріали, які є підставами для висновків під час проведення перевірок. Оцінка ефективності роботи податкових органів в залежності від організації, напрямку та якості проведення ними перевірок. Порядок та документальне оформлення контрольних перевірок при виявленні випадків обміну товарів на території України або використання їх для власного споживання, безоплатної передачі в порядку натуральної оплати праці тощо.
Лекція 11			Сутність та види податкових перевірок. Порядок проведення документальних планових перевірок. Порядок проведення документальних позапланових перевірок. Особливості проведення документальної невиїзної перевірки. Порядок проведення фактичної перевірки. Умови та порядок допуску посадових осіб органів контролю до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок. Терміни проведення виїзних перевірок. Організація проведення камеральної перевірки. Організація проведення планової виїзної перевірки. Організація позапланової виїзної перевірки. Фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність платників податків: суть, нормативно-правові засади застосування кожної з них. Обґрунтування аргументів при виявленні різнобіжностей між заявленими платником податку податковими зобов'язаннями і стандартами.	Система перевірки обґрунтованості податкових пільг при нарахуванні акцизного податку, якими користується підприємство. Митний кодекс України. Контроль, який здійснюють митні, податкові органи, КРУ та інші органи у межах своєї компетенції, визначеної законодавством. Гармонізована система опису і кодування товарів. Контроль за наявністю марок акцизного збору під час ввезення підакцизних товарів на митну територію України. Контроль за наявністю марок акцизного збору під час реалізації таких товарів на митній території України. Оцінка ефективності роботи податкових органів на підставі організації, напрямку та якості проведення ними перевірок.

Лекція 12	Тема Т7. Контроль податкових органів у сфері непрямого оподаткування.	Практичне заняття 6	Камеральна перевірка декларацій з ПДВ. Документальна перевірка ПДВ. Особливості камеральної перевірки декларацій з ПДВ обумовлені специфікою звітності з цього податку, структурою декларації, змістом її рядків та додатків. Дві форми декларації з ПДВ: загальна і скорочена. граничний термін податкової звітності з ПДВ у відповідності із чинним законодавством. склад загальної та скороченої декларації з ПДВ: вступна частина та 4-х розділи, їх суть. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету держави. Арифметичні або методологічні помилки в поданій платником податкової декларації, виявлені під час перевірки. Документальна перевірка ПДВ. Задачі податкових органів при проведенні документальної перевірки правильності нарахування ПДВ, а саме повноту податкових зобов'язань з ПДВ, достовірності податкового кредиту з ПДВ. Встановлення обґрунтованості пільг з ПДВ. Аудит ПДВ.	Управління виконанням податкового консалтингового проекту. Відбір кадрів у податкову консалтингову компанію. Навчання кадрів у податкових консалтингових компаніях. організаційна культура у податкових консалтингових компаніях. Українські асоціації податкових консультантів. «Порядком заповнення та подання податкової декларації по податку на додану вартість», який затверджено наказом ДПА України від 30.05.97 № 166 (зі змінами і доповненнями). Застосування скороченої форми декларації з ПДВ. граничний термін податкової звітності з ПДВ у відповідності із чинним законодавством. <i>“Порядку відшкодування податку на додану вартість”, затвердженого Наказом ДПА України та Держказначейства України від 21.05.2001 № 200/8(із змінами та доповненнями).</i>
Лекція 13			Перевірка правильності нарахування акцизного податку. камеральна перевірка розрахунку акцизного податку, як метод визначення своєчасності його подання, наявності усіх необхідних додатків та правильності заповнення реквізитів, рядків і колонок. Суть, об'єкти, способи та оформлення результатів перевірки кожного з п'яти розділів звіту про нарахування суми акцизного податку. висновок податкового інспектора за результатами камеральної перевірки про проведення нарахування суми акцизного податку за особовим рахунком платника, а також про результати попередньої перевірки. Документальна перевірка розрахунку акцизного податку як метод звернути увагу податкових органів на повноту відображення в обліку оборотів з реалізації підакцизних товарів. контроль за нарахуванням і сплатою мита. Функції митних, податкових органів, КРУ та інших органів, які здійснюють контроль за нарахуванням і сплатою мита, у межах своєї компетенції, визначеної законодавством.	Порядок та документальне оформлення контрольних перевірок при виявленні випадків обміну товарів на території України або використання їх для власного споживання, безоплатної передачі в порядку натуральної оплати праці тощо. Система перевірки обґрунтованості податкових пільг при нарахуванні акцизного податку, якими користується підприємство. Митний кодекс України. контроль, який здійснюють митні, податкові органи, КРУ та інші органи у межах своєї компетенції, визначеної законодавством. Гармонізована система опису і кодування товарів. контроль за наявністю марок акцизного збору під час ввезення підакцизних товарів на митну територію України. контроль за наявністю марок акцизного збору під час реалізації таких товарів на митній території України.
Лекція 14	Тема Т8. Контроль податкових органів у сфері прямого оподаткування доходів юридичних та фізичних осіб.	Практичне заняття 7	Особливості камеральної перевірки декларацій з податку на прибуток. Чотири різновиди декларацій з податку на прибуток: для підприємств, страхових компаній, банків і виробників сільськогосподарської продукції. Перевірка за звітний квартал, півріччя або три квартали декларацій з податку на прибуток підприємства за спрощеною формою, за рік – за повною формою. Попередня перевірка декларацій. проведення кабінетного аудиту для оцінки податкових ризиків на основі аналізу фінансових коефіцієнтів. Документальна перевірка оподаткування прибутку підприємства як метод упевнитися податковими органами у правильності відображення в бухгалтерському обліку результатів попередньої перевірки. Аудит валових доходів як метод перевірки, який полягає у відстеженні черговості подій та відповідних сум, а також у	Особливості проведення контролю достовірності обчислення та своєчасності плати податку на прибуток підприємств і прямих податків, що включаються до складу валових витрат. форми і порядок складання декларації з податку на прибуток підприємства встановлені наказом ДПА України від 29.03.2003 № 143 (зі змінами та доповненнями). Кабінетний аудит, його застосування у галузях економіки. перевірка операцій, які виступатимуть «другою подією» при оподаткуванні прибутку підприємств. Оподаткування фінансової допомоги. Особливості оподаткування доходу від операцій з розрахунками в іноземній

			<p>правильності визначення валового доходу від операцій з розрахунками в іноземній валюті. Аудит валових витрат як метод контрольної перевірки достовірності відображення в звітності валових витрат підприємства. Правильність обліку і списання матеріальних цінностей. Обґрунтованість витрат подвійного призначення (тобто витрат, які включаються до складу валових з обмеженням). Аудит витрат на оплату праці і зборів до державних цільових фондів. Аудит витрат по операціях з нерезидентами, що мають офшорний статус. До складу валових відноситься 85% фактичних витрат по таких операціях. Аудит витрат на благодійні цілі. Аудит нарахування податків і зборів у складі валових витрат. Аудит місцевих податків та зборів. Аудит амортизаційних відрахувань. Оподаткування дивідендів.</p>	<p>валюти. Метод FIFO та метод прямої ідентифікації у податковому обліку. Особливості податкового обліку не підтверджених документально сум добових витрат у межах граничних норм, встановлених Кабінетом Міністрів України. Податковий облік місцевих податків і зборів у складі валових витрат підприємства, податкові пільги. Особливості нарахування амортизації по різних групах основних фондів підприємства. Порядок виплати дивідендів власникам корпоративних прав та їх податковий облік.</p>
Лекція 15			<p>Аудит нарахування, утримання й перерахування до бюджету податку з доходів фізичних осіб. Контроль за правильністю визначення сукупного оподаткованого доходу та нарахування податку окремо по кожному працівнику на основі правових норм, які діяли у періоді, що перевіряється. Основи законодавчої бази оподаткування доходів фізичних осіб, наведені у Податковому Кодексі України. Контроль за правильністю визначення об'єкту оподаткування. Визначення, чи має право працівник підприємства на застосування податкової соціальної пільги. Податкові соціальні пільги та їх розміри, які мають платники податку з доходів фізичних осіб, визначені у Податковому Кодексі України. Відповідальність у разі, коли податковий агент до/або під час виплати доходу платнику податку не здійснює нарахування, утримання або сплати (перерахування) цього податку до бюджету, відповідальність за погашення суми податкового зобов'язання або податкового боргу, що виникає внаслідок таких дій. Контроль за оподаткуванням окремих видів доходів: дивіденди, роялті, суми коштів на відрядження або під звіт, дохід від спадщини, доходи від оренди. Контролююча робота податкових інспекцій у сфері оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Контроль за додатково нарахованими за остаточними розрахунками сум податку. Особливості оподаткування підприємницької діяльності за фіксованим податком.</p>	<p>Основи законодавчої бази оподаткування доходів фізичних осіб, що складає Податковий Кодекс України. Платники податку з доходів фізичних осіб з числа резидентів та нерезидентів України, об'єкти оподаткування. Особливості податкового обліку при нарахуванні доходів у будь-яких негрошових формах. Особливі правила оподаткування несплачених, а тільки нарахованих доходів громадян. Право працівників підприємства на застосування податкової соціальної пільги, відповідальність за їх порушення. Відповідальними за порушення правил нарахування, утримання та сплати до бюджету податку з доходів. Законодавчо встановлені обмеження щодо нарахування громадянами податкового кредиту. Порядок оподаткування дивідендів, виплачених фізичним особам, реінвестування дивідендів. Підстави для видачі працедавцем грошового авансу платнику податку згідно з Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Оподаткування доходів від спадщини згідно законодавчої класифікації спадкоємців. Порядок оподаткування подарунків. База оподаткування при оренді нерухомого майна.</p>
Лекція 16	<p>Тема Т9. Особливості податкового контролю при спрощеній системі оподаткування</p>	Практичне заняття 8	<p>Законодавчі та нормативно-правові основи функціонування суб'єктів малого бізнесу в Україні. Застосування більш простого режиму оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні. Суб'єкт малого підприємництва. Ставки єдиного податку. Система переходу суб'єкта малого підприємництва на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Фізичні особи, які не мають право переходу на спрощену систему оподаткування. Розмір єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб. Особливості документальної перевірки достовірності об'єкта нарахування єдиного</p>	<p>Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва» (зі змінами та доповненнями), що регламентує питання оподаткування малого підприємництва. Правові основи функціонування малого бізнесу згідно Закону України № 2063-III від 19.10.2000 «Про державну підтримку малого підприємництва (зі змінами та доповненнями). Розміри та умови застосування єдиного податку для</p>

			податку на основі обліку доходів і витрат, які підтверджені первинними документами. Відповідальність платників за порушення термінів сплати або неповної сплати сум єдиного податку згідно із законодавством.		суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб. Підстави для відмови від застосування спрощеної системи оподаткування. Податковий облік проведення бартерних угод. Відповідальність згідно із законодавством за порушення термінів сплати або неповної сплати сум єдиного податку платниками.
Лекція 17	Тема Т10. Корпоративний податковий менеджмент.	Практичне заняття 9	Сутність та елементи корпоративного податкового менеджменту. Податкове навантаження, способи його оптимізації. Управління податковими платіжками як функція діяльності податкового менеджера підприємства. Ухилення від оподаткування та його уникнення в межах діяльності щодо мінімізації податкових платежів. Причини, що спонукають платників податків до зниження своїх податкових зобов'язань. Економічні чинники, що мотивують прагнення платників податків до зменшення податкових платежів. Шляхи (типи) мінімізації податкових платежів, пов'язані як з порушенням платниками податків податкового законодавства, так із законними методами зменшення податкових зобов'язань (зниження податкового тягаря). Наслідки ухилення від оподаткування. Незаконне уникнення оподаткування, їх види та законодавчо передбачене покарання.		Корпоративний менеджмент, загальні характеристики та особливості. Податкова політика підприємства та її вплив на організацію податкового контролю. Сценарії поведінки підприємства в податкових взаєминах з державою. Фактори корпоративного податкового менеджменту, що впливають на частоту проведення перевірок суб'єкта господарювання. Топології податкових схем, що застосовуються платниками податків. Основні ризикові групи податкового корпоративного менеджменту, що можуть слугувати підставою для проведення планових виїзних, позапланових виїзних та невиїзних документальних перевірок а також фактичних. Роль податкового корпоративного менеджменту на оптимальність визначення бази оподаткування.
Лекція 18			Оптимізація податків підприємствами в межах корпоративного податкового менеджменту, існуючі способи оптимізації. Податкове бюджетування і податковий бюджет підприємства. Корпоративне податкове бюджетування нарахування податків, податкових платежів, податкової заборгованості. Модель податкового бюджету підприємства. Оптимізація оподаткування в практиці суб'єктів господарювання з використанням методів податкового обліку в податковій політиці їх діяльності. Корпоративне податкове планування та прогнозування, його принципи, етапи та показники ефективності. Мінімізація податків у структурі корпоративного податкового менеджменту. Оперативний, тактичний і стратегічний елементи корпоративного податкового планування.		Методи адміністрування податків у західних країнах. Інформаційне забезпечення та його використання при адмініструванні податків в західних країнах. Спеціальні податкові режими і їх класифікація. Економічна сутність вільних економічних зон і технопарків. Основні проблеми бюджетного планування в сфері оподаткування. Критерії оптимальності в податковому плануванні на рівні держави, суб'єктів підприємництва, громадян.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним обладнанням: Мультимедійний проектор VE303G NEC, Ноутбук SAMSUNG 540U (NP540U3C), Ноутбук HP (HEWLETT PACKARD) 3160HMW, БФП Canon i-SENSIS MF4410, Колонки incredible sound R 215, системний блок Intel Atom D525, монітор lg e1940s monitor, Проекційний екран, ОС Windows 7, пакет офісних програм Microsoft office 2016, вільний доступ до Wi-Fi. Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Дема, Д. І. Податковий менеджмент: навч. посіб. / Д. І. Дема, І. В. Шевчук, Г. П. Мартинюк; за заг. ред. Д. І. Демі; М-во освіти і науки України. – Київ: Алерта, 2017. – 255 с.
2. Дубовик, Ольга Юхимівна. Податковий менеджмент у схемах і таблицях: навч. посіб. [для студентів ВНЗ] / О. Ю. Дубовик; Одес. нац. екон. ун-т. – Харків: ПромАрт, 2018. – 247 с.
3. Зайцев, О. В. Податковий менеджмент: підручник / О. В. Зайцев; Сум. держ. ун-т. – Суми: Сум. держ. ун-т, 2017. – 411 с.
4. Корпоративний податковий менеджмент в Україні: монографія / [М. І. Крупка та ін.]; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. – 266 с.
5. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: навчально-практичний посібник / О. І. Малишкін. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 376 с.
6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, виданих Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ), рік видання: 2014, затверджених як національні стандарти аудиту рішенням АПУ від 29 грудня 2015 р. № 320/1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://apu.com.ua/files/temp/Audit_2014_2.pdf.
7. Податковий менеджмент: навч. посіб. / Клокар О. О. [та ін.]. – Львів: Сполом, 2017. – 318 с.
8. Податковий менеджмент: навч. посіб. / С. В. Паранчук [та ін.]; Нац. унт «Львів. політехніка». – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2017. – 294 с.
9. Проскура К. П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації: монографія / К. П. Проскура. – К.: ТОВ «Емкон», 2014. – 376 с.
10. Пурденко, О. А. Податковий менеджмент : навч. посіб. / О. А. Пурденко, Л. Л. Кравцова; Київ. кооперат. ін-т бізнесу і права. – Ніжин (Чернігів. обл.): Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – 147 с.
11. Ткачик Ф. П. Податкове консультування: навч. посіб. / Ф. П. Ткачик – Тернопіль: Вектор, 2015. – 252.

Додаткова

1. Артюх О. В. Цільове та функціональне спрямування податкового аудиту / О. В. Артюх // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 7. – С. 785–790.
2. Ватаманюк О. С. Специфіка податкового обслуговування великих платників податків / О. С. Ватаманюк // Управління розвитком. – 2015. – № 3 (181). – С. 19–23.
3. Волкова К. Податкове консультування в Україні як складова процесу адміністрування податків / К. Волкова // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2015. – № 5 (225). – С. 13–24.
4. Даниленко Ю. В. Вітчизняна та зарубіжна практика регулювання податкового консультування / Ю. В. Даниленко, Р. Е. Оганесян // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2015. – № 2. – С. 85–103.
5. Іванишина О. С. Податкове консультування великих платників податків / О. С. Іванишина, В. Г. Воленко // Молодий вчений. – 2018. – № 1 (53). – С. 892–895.
6. Костюк Б. В. Організація податкового аудиту на підприємстві / Б. В. Костюк // Економіка і регіон. – 2015. – № 1 (50). – С. 124–129.
7. Кругла Н. М. «Податковий аудит» – це напрямок аудиторської діяльності чи процесуальні дії контролюючих органів? / Н. М. Кругла // Фінансовий простір. – 2016. – № 3 (23). – С. 26–30.
8. Мельник М. І. Напрями вдосконалення податкового контролю в умовах підвищення ефективності адміністрування податків в Україні / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Економічні інновації. – 2014. – № 57. – С. 232–242.
9. Проскура К. П. Комплексне оцінювання ефективності податкового адміністрування в Україні / К. П. Проскура // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14. – № 1. – С. 330–340.
10. Рядська В. В. Аудит в системі економічних відносин України: сучасний стан та концепція розвитку: монографія / В. В. Рядська. – Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. – 472 с.
11. Сисоєва І. М. Зарубіжний досвід податкового консультування / І. М. Сисоєва // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 16. – С. 923–926.

Web-ресурси: <http://www.minfin.gov.ua/>; <http://me.gov.ua/>; <http://sfs.gov.ua/>; <http://www.ppk.org.ua/>; <http://www.worldbank.org/>; <http://www.aub.com.ua/>; <http://www.nbu.gov.ua/>; <http://www.ukrstat.gov.ua/>; <http://www.cfeeutax.org/about/>; <http://www.taxadvisers.org.ua/>; <http://www.taxadvisers.org.ua/>; <http://biz.liga.net/industrial/>; <http://www.ufin.com.ua/index.htm>

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Суть, завдання та складові податкового менеджменту. Принципи податкового менеджменту.
2. Організаційні та правові засади функціонування податкового менеджменту.
3. Суть, завдання та складові державного податкового менеджменту.
4. Державне податкове планування і прогнозування: поняття, сутність, принципи та методи.
5. Методи бюджетного планування. Критерії оптимальності в податковому плануванні.
6. Податковий аудит.
7. Облік платників податків як одна з основних функцій органів державної податкової служби.
8. Поняття, сутність та порядок обліку платників податків у податкових органах.
9. Облік платників податків – юридичних осіб та філій.
10. Облік у податкових органах для юридичних і фізичних осіб з числа резидентів та нерезидентів України.
11. Облікова справа платника податків.
12. Особливості обліку платників податків фізичних осіб.
13. Державний реєстр фізичних осіб (ДРФО): механізм створення та інформаційні фонди, які входять до його складу.
14. Облік фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності.
15. Особливості обліку платників податку на додану вартість, платників єдиного податку, фіксованого податку та інших.
16. Зняття платників податків з податкового обліку.
17. Забезпечення обліку податкових надходжень до бюджету.
18. Форми та характеристика особових рахунків, які відкривають органи державної податкової служби кожному платнику податків.
19. Єдиний банк даних юридичних осіб – платників податків.
20. Автоматизація обліково-перевірної роботи податкових органів.
21. Управління податковим боргом.
22. Податковий борг: нарахування процентів – коли, як і скільки? Податкова вимога.
23. Податковий борг: як його розстрочити чи відстрочити? Поняття безнадійного податкового боргу та порядок його списання.
24. Цільові аукціони, їх організація та проведення.
25. Сутність податкового ризик-менеджменту. Вплив ризик-менеджменту на виконання дохідної частини бюджету.
26. Основні податкові ризики та шляхи їх виявлення та оцінки.
27. Шляхи і методи упередження та усунення податкових ризиків.
28. Методи визначення та класифікація податкових ризиків.
29. Індикатори ризиків. Превентивні антикризові заходи. Обмежуючі антикризові заходи. Компенсаційні антикризові заходи.
30. Податковий ризик держави. Європейський досвід управління ризиками в оподаткуванні.
31. Поняття та принципи податкового контролю.
32. Контролюючі податкові органи та їх функції.
33. Форми проведення контролю щодо правильності, повноти та своєчасності обчислення податків та їх перерахування до бюджету на практиці контрольно-перевірної роботи.
34. Сутність та види податкових перевірок.
35. Порядок проведення документальних планових та позапланових перевірок.
36. Організація проведення камеральної, планової та позапланової виїзної перевірки.
37. Фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність платників податків: суть, нормативно-правові засади застосування кожної з них.
38. Оцінка ефективності роботи податкових органів на підставі організації, напрямку та якості проведення ними перевірок.
39. Камеральна перевірка декларацій з ПДВ.
40. Документальна перевірка нарахування та сплати ПДВ суб'єктами підприємництва.
41. Камеральна перевірка розрахунку акцизного податку.
42. Документальна перевірка розрахунку акцизного податку.
43. Контроль за нарахуванням і сплатою мита.
44. Особливості камеральної перевірки декларацій з податку на прибуток.
45. Документальна перевірка оподаткування прибутку підприємства.
46. Аудит валових доходів підприємства при визначенні податку на прибуток.
47. Аудит валових витрат як метод контрольної перевірки достовірності відображення в звітності валових витрат підприємства.
48. Аудит місцевих податків та зборів та амортизаційних відрахувань при визначенні податку на прибуток підприємства.
49. Функції митних, податкових органів, КРУ та інших органів, які здійснюють контроль за нарахуванням і сплатою мита в бюджет держави.
50. Аудит нарахування, утримання й перерахування до бюджету податку з доходів фізичних осіб.
51. Контроль за застосуванням податкових соціальних пільг та їх розмірів, які мають платники податку з доходів фізичних осіб, визначені у Податковому Кодексі України.
52. Контроль за оподаткуванням окремих видів доходів: дивіденди, роялті, суми коштів на відрядження або під звіт, дохід від спадщини, доходи від оренди.
53. Контролююча робота податкових інспекцій у сфері оподаткування доходів від підприємницької діяльності.
54. Особливості контрольних перевірок оподаткування підприємницької діяльності за фіксованим податком.
55. Особливості документальної перевірки нарахування та сплати єдиного податку на основі обліку доходів і витрат, які підтверджені первинними документами
56. Відповідальність платників податків за порушення термінів сплати або неповної сплати сум єдиного податку згідно із законодавством.
57. Ухилення від оподаткування та його уникнення в межах діяльності суб'єктів підприємництва щодо мінімізації податкових платежів.
58. Оптимізація податків підприємствами в межах корпоративного податкового менеджменту, існуючі способи оптимізації.
59. Податкове бюджетування і податковий бюджет підприємства.
60. Корпоративне податкове планування та прогнозування, його принципи, етапи та показники ефективності.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	81-89	B	добре	
	75-80	C		
	65-74	D	задовільно	
	55-64	E		
	30-54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:
для денної форми навчання:

- поточний контроль (написання модульних контрольних робіт, усне опитування, виконання індивідуального завдання, самостійна робота): 50 % семестрової оцінки;
- підсумковий контроль (залік): 50% семестрової оцінки.

для заочної форми навчання:

- підсумкова тестова контрольна робота: 40 % семестрової оцінки;
- підсумковий залік: 60 % семестрової оцінки.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Здобувач повинен дотримуватися «Стандарту академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дотримуватися корпоративної культури, академічній доброчесності та етики академічних відносин, запобігати академічного плагіату. Дотримуватися вимог Інструкції про забезпечення належних проти епідеміологічних заходів. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва.

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни